

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Acriores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

Sectio Secvnda. Advertenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

ex vi Cruciatæ quilibet Sacerdos approbatus ab Ordinario eligi possit ubique in Confessione, nullum omnino inter utramque Cruciatæ Bullam est discrimen.

SECTION II.

Advertenda.

S. I.

Aligua ex Tridentino.

SUMMARIUM.

Ait cuilibet Sacerdoti vi Ordinationis conferri potestatem absolvendi, n. 34.

Ait approbandum tamen ab Episcopis, nisi sit Parochus; & derogat cuique consuetudini, ibid.

Insignes Tridentini prerogative, n. 35.

Reges Catholici sunt Tridentini Protectores, imò omnes Reges, ibid.

Ad eos recurrere potest pro Tridentini defensione, ibid.

Nullus quantumcumque doctus, & laureatus, nisi sit approbatus, absolvere potest, n. 36.

Nec licite, nec valide, n. 37.

Sacerdotes vi ordinationis habent tantum potestatem remotam; vi approbationis habent proximam, ibid.

Tridentinum ait non approbatus reputandum non aptum, n. 38.

Derogat omni immemorabili consuetudini, n. 39.

Invalide unus Sacerdos non approbatus absolvit alium Sacerdotem, ibid.

Invalide Parochus suas vices dat Sacerdoti non approbato, ibid.

Cur Tridentinum dicat Sacerdotem approbandum ab Episcopis, n. 40.

Etsi Tridentinum unice dicat, Sacerdotem ab Episcopo approbandum, præciscendo an esse debeat diocesanus; attamen ex definitione Pontificum constat, Tridentinum intellexisse diocesanos, n. 41.

Ubi eadem rationis identitas in opinionibus, idem quoque damnationis motivum, n. 42.

Si hæc ratio perpensa fuisset, vix ulla opinio damnanda fuisset, n. 43.

Laxorum Interpretum argumentum, n. 44.

Scopus Tridentini est prospicere juri Episcoporum in Confessores sui gregis, ibid.

In Decretis non solus verborum sonus, sed finis notus attendendus, ibid.

Omnes opiniones circa confessionem à jure Episcopali se subtrahentes, sunt falsa, ibid.

N. 34. **P** Ræcipuum, quod præ oculis habendum, est Tridentini Decretum sess. 23. de Reformatione cap. 15. quod dicit: *Quam-*

vis Presbyteri, in sua Ordinatione, & peccatis absolvendi potestatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus, nullum etiam Regularem posse Confessiones Sacularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopo per examen, si illis videbitur necessarium, aut alius idoneus judicetur; & approbationem, que gratis detur, obtineat; privilegio & consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus. Hæc Tridentinum.

Quamvis autem selectissima potest in N. Tridentini commendationem referre, satis superque erit illud attentè revolvere, prodibit illico Spiritus Divini Magisterium Ecclesiam suam instruens, quid credere, quid agere, quid fugere, quid reformare debeat. Satis quod refert Barbosa in collectione ad Tridentinum sess. 25. de Reformatione cap. 3. n. 2. Carolus V. in Germania, & Hispania curasse ut Tridentini Decreta recipere: Et idem à Philippo II. ejus Filio prelitum: & Hispaniarum Regem vocari Concilii Tridentini Protectorem, ad quem recurri legitime potest pro defensione eorum, qui in Tridentino continentur. Quin & de Reformatione cap. 20. n. 15. ait non tantum Regem Catholicum, sed supremos Reip. Catholice Principes esse Decretorum Concilii Protectores. Omitto Doctores copiose jura morem ab eo citatos. At, me iudice, quod omnem excedit laudem est, institutum Romæ Congregationem, ejus maxima cura est Tridentini Decretis invigilare.

Sed redeo ad Trid. Decretum. Ecce primo, per totum nullum excludi quemcumque ab Episcopo non approbatum; ergo nullus, etiam Regularis, etiam Theologus, & juris Canonici laurea celeberrimus, si ab Episcopo approbatus non sit, aut Beneficium Parochiale non habeat, absolvere potest. Lege P. Sarr. tom. 4. in 3. p. d. 28. sess. 5. & 6. P. Fagund. lib. 2. Ecclesie Præceptum lib. 7. c. 3. Card. de Lug. d. 21. de Pœnit. & alios passim. Porro per Beneficium Parochiale seu Curatum venit Beneficium curæ animarum conjunctum, seu, ut alij, venit Beneficium cum jurisdictione ordinariâ, ut ait P. Sarr. l. c. sess. 4. n. 21. P. Fagund. l. c. n. 41. P. Barti p. 2. tr. 5. cap. 2. n. 4.

Ecce 2. per totum non posse decerni à Tridentino, nullum absolvere posse nec licite, nec valide, nisi sit ab Episcopo approbatus: ex quo capite semper qui Beneficium Curatum habent ex gr. Parochi in sua Parochia, Episcopi in sua Diocesi, & Prælati Regulares copii in sua Diocesi, & Prælati Regulares maiores quoad suos subditos. Ita P. Sarr. lib. 6. de Matr. d. 38. n. 20. Bossius de triplici

Privilegio Jubilæi *scilicet* 3. n. 79. & alii apud Barb. in Collect. *scilicet* 23. de Ref. *cap.* 15. n. 4. & 5. Dixi non posse *valde*: quia et si omnes Sacerdotes vi Ordinis habeant absolventi facultatem; ea tamen ut executioni mandetur, eget approbatione: ergo qui sine approbatione absolvit, quia sine potestate proximam absolvit, invalide absolvit: & qui a non approbato absolutus fuit; quia absolutus non fuit; tenetur, ut novit, confessiones reiterare. De quo infra.

N. 38. Ecce 3. Confessorem ab Episcopo non approbatum; et si Tridentino reputandum non idoneum; et si foret doctrinam, & virtute conspicuus. Cur autem non est reputandus idoneus? sane, non quia careat absolventi potestate? hanc enim ex vi Ordinis habet, ait, expresse Tridentinum, sed quia ea potestas erat quasi conditionata, seu nisi ab Episcopo sacerdos ille approbaretur, ut Tridentinum declarat.

N. 39. Ecce 4. Concilium hoc suum Decretum vult adeo inviolabiliter observandum, ut derogat omnibus privilegijs, & omnem etiam immemorabilem abolet consuetudinem, suæ definitioni oppositam, insinuat obiter antiquo Sacerdotum more, se mutuo absolventi, & Parochorum consuetudine, qui suas vices absolventi oves suas committunt Sacerdoti cui volebant, et si non approbato ab Episcopo. Quæ opiniones sunt certo falsæ, & Tridentino oppositæ.

N. 40. Ecce 5. non sine magno mysterio à Tridentino expressum ab Episcopis, non ab Episcopis, quod tamen à nemine observatum legitur; inueniens non satis unius Episcopi approbationem, ut precluderet aditum lententis assentientibus, quod approbatus in uno loco sit ubique approbatus; & approbatus ab Episcopo antecedenti sit approbatus subdituto alio. Vult ergo Tridentinum Sacerdotem ab Episcopo, immo ab Episcopis approbandum. Ab Episcopo loci, si Confessor audiat confessiones eo in loco, & eo non mutato. Ab Episcopis, si hic & alibi, aut mutato eo in loco Episcopo approbato.

N. 41. Ecce 6. quod licet Tridentinum expressis verbis unice tradat, quod sit necessaria approbatio Episcopi, preiudicando, an Dixerint, an cujuscumque; atque adeo ex vi Tridentini textus unice damnata sit hæc ei contradictoria, *Non est necessaria approbatio Episcopi*; attamen negari nequit, quod alijs successu temporis à Pontificibus damnatæ non opponantur ipsi Tridentino. Pater ex Pontificibus, qui damnantes sinistras aliquas Doctorum interpretationes, & opiniones, expressè fatentur se Tridentino in hære-

re, immo ideo damnant, quia Tridentino oppositæ; ergo signum est, quod dictæ opiniones à Pontificibus damnatæ intelligebantur à Tridentino damnatæ. Pater quoque ex fine Tridentini, qui est Episcoporum auctoritatis, & jurisdictioni prospicere: ergo quæcumque opinio eludens hunc Tridentini finem præintelligitur à Tridentino damnata: & ideo Pontifices dum aliquas subinde damnarunt, sepius fatentur se Tridentino in hære; quali implicitè saltem forent à Tridentino damnatæ.

Ratio à priori est; quia ubi est eadem rationis identitas, & damnationis motivum, si una damnatur, damnatur & alia; sed eadem est motivi identitas in hac, *Non est necessaria approbatio Episcopi Diocesani*, ac in hac, *Non est necessaria approbatio Episcopi*; ergo si hæc, ut opposita Tridentino assenti, approbationem Episcopi esse necessariam, est damnata; etiam illa censenda est damnata. Minor probatur; quia motivum ob quod damnata est hæc, *Non est necessaria approbatio Episcopi*, est, quia tollit, tum subjectionem Confessorum necessariam, & Episcopis omni iure debitam; tum ne Episcopi suas vices respectu suarum ovium impleant, ejiciendo lupos, seu Confessores nullius doctrinæ, & virtutis; sed hoc idem motivum inest, ut patet huius propositioni, *Non est necessaria approbatio Episcopi Diocesani*; ergo si prima damnatur à Tridentino, & ista. Similiter si opposita primæ deciditur à Tridentino ut vera, nempe, *Est necessaria approbatio Episcopi*; opposita quoque secundæ intelligitur identitate motivi decisa ut vera, nempe, *Est necessaria approbatio Episcopi Diocesani*.

Hoc si advertissent Patroni damnatarum, quod ubi est eadem motivi identitas, idem est utriusque opinionis meritum, ita ut, si una damnatur, & alia; si una approbatur, & alia; nullam dedissent Pontificibus ansam damnandi expressis terminis eorum opiniones, Decretum, & finem Tridentini eludentes; & quod amplius miror est, non ducti aliquâ gravi ratione, sed unice hac, quod eorum opiniones non opponantur expressis terminis Tridentino. Ita enim arguunt.

Ex Tridentino non est necessaria nisi approbatio Episcopi; ergo Sacerdos aliquo in loco ab aliquo Episcopo approbatus potest ubique absolvere. Aliæ posteriores ita: Ex Urbano VIII. & alijs non est necessaria nisi approbatio Diocesani; ergo limitatè à Diocesano approbatus potest illimitatè absolvere. Aliæ demum post Decretum Clementis X. quin post Innocentij XII. Bullam in suâ rudi literaturâ contumaces ita: Non est ne-

Q9

cessaria

laris ille satisfacit; cur autem? nam sua peccata candidè exponit, cum dolore, & proposito accedit. Sanè non nisi quia Regularis ille, cui confessus fuit, non erat ab Episcopo approbatus: ergo ad absolutionis valorem necessaria, etiam in Regularibus, Episcopi approbatio. Vid. P. Moy. *tom. 1. tract. 3. d. 7. qu. 1. n. 8. & qu. 2. n. 1.* & nos infra. Dixi autem omnes à Dicoesano approbandos ut absolutio sit valida, excipiendo illos, qui gaudent Beneficio curato, & mortis articulo; illi enim ex sui officij sui ratione gaudent potestate ordinaria absolvendi, saltem duas oves, adeoque approbandi ab Episcopo non sunt, cum vi officij sui valide absolvant. Qui vero moriuntur, ab omni simplici Sacerdote absolvi queunt, ex vi Ordinis dantis cuiusque Sacerdoti absolvendi facultatem, qui in mortis articulo jacent.

N. Tertiò quòd Regulares, præter Episcopi approbationem, egent licentia sui Prælati, non quidem, ut *valide* absolvant seculares; nam ad absolutionis valorem, satis est Episcopi approbatio; sed ut eos licite, sine mortali, aut veniali culpa, prout quilibet Prælatus, suis insistentibus regulis, judicaverit, absolvat; ut rectè P. Bardi *pag. 273. n. 47-48.* 49. P. Fagundez in 2. Ecclesiæ Preceptum *lib. 7. cap. 2. n. 32.* Potestatis *tom. 1. n. 3287.* & alij.

N. Quartò dubitari non posse, plura hæc-
48. nus Regularibus Confessarijs concessa fuisse privilegia, juri Canonico inserta, præcipue in Clementinâ Dudum de sepultura, inter quæ conceditur à Papâ PP. Dominicani, & Franciscani, ut eorum Confessarij à suo Superiore præsentati Episcopo, & ab hoc injustè reprobati, possint absolvere valide seculares. Alia per disputationis decursum dabo privilegia, inter quæ aliqua sunt qualificata, alia non. Illa sunt expressè nominanda; dum revocantur hæc non, ut docent omnes DD. scribentes in caput. 1. de *Rescript.* At equè certum est plurima Regularium privilegia fuisse à Tridentino l. c. revocata per clausulam, *non obstantibus privilegijs, & quacumque immemorabili consuetudine;* idemque severioribus verbis præstitum ab Urban. VIII. à Clem. X. & ab Innocent. XII. Dixi, plurima, non dixi, omnia, ut constat ex ipsamet prudentissimâ Clementis X. Bullâ, in quâ dum plures opiniones ampliantes Regularium facultatem reprobant, reprobant quoque plures, quæ eam coarctant, approbando oppositas: & idè præcipit, ne Regulares reperti per examen generaliter idonei, cum limitatione admittantur; ne sine novâ superveniente causâ iterum ab eo-
Tom. III.

dem Dicoesano examinentur: ne, inconfulta Sede Apostolica, tollatur integro conventui Regularium absolvendi licentia. Lege quæ dedi *d. 1. n. 120. 123.* ex P. Suar. *d. 28. p. Suar. de Pœnit. sect. 1. n. 15.* Card. de Lugo *disp. C. de 21. de Pœnit. n. 6.* P. Moy. *tom. 1. tr. 3. d. 7. qu. 2. m. 1.* qui, & fere omnes alij, etiam ante Clem. X. Bullam hoc ipsum statuentem, docuere, concedendum illimitatam absolvendi licentiam Regulari reperto illimitatè idoneo; quin contra justitiam cum Episcopum peccaturum graviter; si post examen eam negaret. Ratio est; quia ipsa approbatio, si prævio examine fiat, est sententia de idoneitate: ergo nequit negari absolvendi licentia juxta idoneitatis limitatæ aut illimitatæ mensuram. Vid. P. Nogueira *p. Nogueira d. 14. sect. 15. & 16.*

Quintò recolenda hæcenus à me tradita d. N. 1. 2. 3. doctrina de Pontificijs Decretis, quorum aliqua esse possunt Papæ ut Doctoris privati, alia ut Doctoris totius Ecclesiæ: in his esse prorsus infallibilem, in illis posse esse fallibilem est certum. Tota difficultas est in discernendo, quandonam Papa in suis Decretis se habeat ut Papa, quando ut Doctor privatus. Dedi autem *d. 2. n. 3. ad 29.* certa signa, ex quibus hoc colligere possumus, nempe, cum Papa omnes Christi Fideles alloquitur, non tantum cum motu proprio, certâ scientiâ, & de plenitudine potestatis, quæ omnia sæpè insunt Decretis purè legislativis; sed cum declarat doctrinam aliquam, eamque sine replicâ vult ab omnibus cæco mentis obsequio admittendam, comminatis in opinionem oppositam censuris Theologicis; & in opinantes oppositum censuris pœnalibus. Ex his signis intuli l. c. Decreta Clem. VIII. Urban. VIII. Alexand. VII. & Clem. VIII. Innoc. XI. esse ex Cathedrâ, & quamvis ea Decreta promulgata non forent, dum modo aliunde certo content esse, ob legem naturalem obligantem sequi, quod est certissimè verum, admittenda, ut docui *d. 2. n. 54. ad 75.* Dixi quoque *d. 2. n. 31. & 36.* prout esse de voce questionem, an dictorum Pontificum declarationes dicenda sint definitiones ex Cathedrâ. Similiter *d. 1. n. 5. ad 9. & n. 15. ad 40. & d. 3. n. 21.* dedi quæ disputatione de Decretis Pontificijs veteris; & quod ipsa Pontificis censura supponat opinionis damnabilitatem, quâ suppositâ, Papa declarat damnatam; ut tradidi *d. 1. n. 79. & d. 2. n. 28. & 92.* Non ergo opinio damnata ex, gn. ut scandalosa, sit scandalosa per Papæ declarationem; sed contra, quia in se ex suo objecto intrinsecè est scandalosa, ideo talis declaratur à Papa. Dixi quoque *d. 1. Qqij nam,*

num. 84. 86. 116. damnata à Papâ esse pro utroque foro improbabilem, nec umquam, nisi ex errore, fuisse probabilem, & conscientie regulam; quin talem in se esse, qualem Papa qualificat; & esse, ut dedi d. 1. n. 101. 103. & d. 2. n. 36. 103. ad 113. tum directe, tum reflexe improbabilem. Demum docui quid necesse sit, (d. 3. n. 67. ad 72.) ne culpa aut excommunicatio incurratur.

Conc. An autem opinio aliqua definita à Papâ
Vien. ut probabilior (ut accidit in Concilio Vien-
Joan. nensi, quod sententiam tuentem in Baptul-
Ant. de mo remitti culpam, & infundi gratiam, &
Panor. habitus, definivit probabiliorē negante)
cap. 7. ar. 11. per totum studiosè digerit.

N. Atamen inter cetera, quæ circa Pontifi-
51. cia Decreta latè discussi, nil magis pro præ-
senti disputatione tenendum, quam quod
inter Decreta, alia sunt pure declarativa,
nempe quæ veritatem aliquam pro totâ Ec-
clesiâ declarant; alia purè legislativa, nem-
pe quæ aliquid vetant, aut præcipiunt; alia
mixta, nempe quæ pro totâ Ecclesiâ aliquid
simul declarant, & jubent. Declarativis ita
standum, ut statim ac consent, etsi non pro-
mulgentur, eorum veritas ab omnibus sit
amplectenda; nec ab illis fieri potest suppli-
catio, ut innui d. 3. n. 53. 61. quis enim, ni-
si excors sit, exemptionem à non credendâ
veritate sibi certo notâ postulet? Legislati-
vis purè talibus ita standum, ac statim alijs
Legislatorum Legibus, quæ diversis sæpe
subjacent uno in loco circumstantijs, nec
quod prudenter in uno loco præcipitur, &
in alio præcipitur, & ideo à purè Legislati-
vis fit supplicatio, quin experientia docet
non omnem legem Pontificiam ubique
obligare; ita lex de jejunio obligat plerof-
que ne sagimen edant, non ita in Sicilia reg-
no. Declarativis simul, & legislativis, si lex
fundetur in declaratione, standum inviola-
biliter: tunc enim lex Pontificia non vetat
purè praxim, sed praxim objecti, & opi-
nionis declarat ex objecto scandalosa: &
ideo toties inculcavi, quod etsi Papa non ve-
taret talem opinionem, & praxim, dum-
modo aliunde constaret Papæ definitio, quod
opinio sit scandalosa, tencor lege naturali ab
eius praxi abstinere. Hæc immobili intel-
lectu tenenda, & applicanda Decretis Urb.
VIII. Clem. X. & Innoc. XII. illic enim
patebit ea esse à Papâ ex Cathedrâ definien-
te, & totius Ecclesiæ Legislatore, sunt enim
In. XII. declarativa; & quia talia, sunt legislativa.

§. III.

Reliqua.

SUMMARIUM.

Papa nequit definitionem alterius Papa revocare; potest legem, & privilegia, n. 52. & 56. 57.

Aliqua à Pontificibus privilegia Regularum revocata, ibid. & n. 53. 54.

Pontifices utentes verbis de futuro non derogant futurorum Pontificum auctoritati. Omnes sunt aequales, n. 55.

Maximum discrimen inter Pontifices defini-
tes, & legem ferentes, ibid.

B. Pius V. refert viginti sex gravamina, quibus
Regulares ab Episcopis vexantur, n. 56.

Omnia privilegia, quibus Episcopali juri contra
Tridentinam dispositionem præjudicantur, sunt
revocata, n. 57.

An Regulares in suis Ecclesijs concionari possint
remittente Episcopo? Ibid.

Omnes Papæ aequali definitivâ, & legislativâ po-
testate gaudent, n. 58.

An Regulares possint extra Italiam vi suorum
privilegiorum absolvere ab omni casu Papæ
reservato, exceptis qui in Bullâ Cene, ibid.

Catalogus excommunicationum, extra Cane-
casus, soli Papæ reservatarum, ibid.

Excommunicantur recipientes pro Religiosis in-
gressu, ibid.

Jus Episcopale summè attendendum, n. 59.

Possunt Episcopi augere Canonum penas, ex-
ceptâ latâ sententiâ excommunicatione, ibid.

Dignitas Episcopalis quam timenda, ibid.

Leges sint pauca, n. 60.

Dictum S. August. & S. Thome in eis, qui le-
ges multiplicant, ibid.

Excommunicationes sint raræ. Acutissima Sciti
reflexio, ibid.

In præsentia materiâ præponendi Theologi Melan-
ni, n. 61.

Insigne Gersonis dictum de Theologi, quid non
magis favere debent potestati, sive spirituali,
sive seculari, quam veritati, ibid.

Magnum inter Cruciatam Hispaniam, & La-
sitaniâ discrimen, n. 62.

SEXTO, certum prorsus esse, nullum Pon-
tificem posse, vel tuam, vel aliorum Pon-
tificum ex Cathedrâ loquentium definitio-
nem retractare: si enim hoc posset, nullus
Papa foret infallibilis. Potest tamen quilibet
Papa suam, aut aliorum Pontificum legem
purè Ecclesiasticâ, in neutro jure, nec Divi-
no, nec naturali, fundatam revocare: nec non
privilegia vel à te, vel ab alijs cõcessa tollere,
aut restituere. Pater hoc experientiâ oculor. Cle-
rum i. quia Clemens X. declarat, quod pri-
vilegia

Bonif. VIII. privilegia olim à Bonifacio VIII. & Clemente V. in Clementinâ *Dudum*. de sepulturâ Regularibus concessa, quod satis illis erat, ut se præsentarent Episcopo, non verò, quod ab eo approbarentur; declarat, inquam, Clemens X. fuisse à Tridentino revocata, etsi ea inclusa forent in corpore Juris aut ex titulo oneroso, vel in limine foundationis, etiam Mari Magno, seu Bullâ aureâ.

N. 53. Patet ex Urban. VIII. qui in Bullâ suâ, *In speculâ*. editâ anno 1630. dicit, se in Bullâ editâ anno 1624. concessisse PP. Prædicatoribus per quinquennium facultatem eligendi Confessarium, qui Cruciatæ indulto absolveret; quod tamen privilegium, elapso quinquennio, expiravit, negando quod vi Cruciatæ quilibet à quolibet approbato absolvi possit à reservatis.

N. 54. Patet ex textu Trid. toties citato *sess. 23. de Ref. c. 15.* & ex postremis Clementis X. & Innocentij XII. Bullis, qui inhærentes vestigijs Clementis VIII. & Urbani VIII. quorum totus conatus fuit extirpare abut-

Clem. VIII. Urban. VIII. Clem. X. In XII. tum in Religionibus inductum, ad Prælatorum Regularium clamores de observantiâ Regularium conquirentes, excitati, edicere dicti duo, Clemens VIII. anno 1599. & Urb. VIII. anno 1630. Bullam, quâ declarant nullum inesse Cruciatæ privilegium, aut facultatem, ut Regulares pro libito absolventur à quolibet approbato. Horum vestigijs inherendo Clemens X. tollit omne privilegium Regularibus concessum secularibus absolviendi, si Regularis sit à Diocesano approbatus, si non: Innocentius vero omnem somniam in Cruciatâ facultatem, ut tam secularis, quam Regularis à quolibet approbato, vi Bullæ Cruciatæ, absolvi possit: de quo plura paulo post.

N. 55. Septimo, quod licet Pontifices utantur verbis de futuro, dicendo constitutiones suas *perpetuo valituras*, & Urban. VIII. in Bullâ anno 1628. die 17. Novembris emanatâ, in quâ tractat de Privilegijs Regularium absolviendi à casibus Bullæ Cœne, & à reservatis ab ipsis locorum Episcopis ait: Proinde Regulares cujusque Ordinis... in vim Privilegiorum, aut Confirmationum hujusmodi, quatenus vel hæcenus obtinuerunt, vel deinceps, (*N.B.*) *forte obtinebunt* non posse quemquam absolvi à casibus reservatis in Bullâ Cœne, aut loci Ordinarijs. Si tunc fecerint, absolutiones nullas atque irritas fuisse ac fore. Hæc Urban. VIII. Licet ergo Pontifices utantur verbis de futuro, non inde sequitur, quod succedentes Pontifices æquali non gaudeant auctoritate, siue definitiva, siue pure legislativâ, quâ anteriores: gaudent

Tom. III.

enim, nam idem, servatâ tamen eadem Pontificum anteriorum definitione, iterum definire possunt: similiter idem concedere, aut negare possunt, quod anteriores, prout hic nunc Ecclesiæ regimini conveniat, aut disconveniat: & ideo Urbanus VIII. appositè dixit, *forte obtinendorum*: potest enim se se offerre occasio, quæ reviviscantiam Privilegiorum exigit. Quare totus Pontificum, ut pure legislatorum, non ut definitum, conatus, (ut notavi *initio hujus §. n. 52.* est enim maximum inter utrumque discrimen bene tenendum, ne quis enormiter labatur dum utuntur verbis de futuro, non est tollere à sequentibus Pontificibus facultatem concedendi privilegia hæcenus concessa, quæ non nisi ob abutum, ut inter cæteros fatetur Urban. VIII. non verò ob malitiam illis insitam sublata sunt; sed totus conatus est declarare à Tridentino revocata ea privilegia, & decidere, quæ absolutiones eorum prætextu datæ sint nullæ. Quod si ex speciali indulto à Pontificibus concederetur privilegium, ut possunt, nam supra Tridentinum sunt, alicui aut aliquibus Regularibus, ut à casibus Bullæ Cœne absolveret, aut à reservatis ab Episcopo, absolutiones tunc forent validæ.

Octavo, scio Tridentinum *sess. 24. de N. Ref. cap. 4.* expresse statuere, quod *Nullus, si- 56. ve secularis, siue Regularis, etiam in Ecclesijs, Triden. suorum Ordinum, contradicente Episcopo, prædicare presumat.* Scio quoque quod *sess. 23. de Ref. cap. 15.* asserat, *nullum etiam Regularem posse confessiones secularium audire sine Episcopi approbatione.* Attamen simul scio, quod Pius V. suâ Bullâ quadragesimâ primâ, quæ incipit, *Etsi Mendicantium*. editâ 6. Maji anni 1567. in quâ referuntur viginti lex gravamina, quibus Episcopi vexant Regulares, ponit inter illa, quod Regulares non possint in proprijs Ecclesijs, contradicente Episcopo, prædicare; & quod Theologiæ Lectores à suis Superioribus præsentati, nequeant seculares audire nisi ab Episcopo approbentur. Oppositum autem statuit Pius V. concedens ut prædicent, & absolvant. At Privilegia omnia, in quibus Episcoporum auctoritati contra Tridentini dispositionem præjudicatur & adversatur, Barbosa ait *sess. 25. de Ref. cap. 21.* à B. Pio V. 13. Kalendas Martij anno 1565. revocata, quin supradictam Bullam Pij V. quæ incipit, *Etsi Mendicantium*. dicitur à Gregor. XIII. revocata, quantum ad ea, quæ Episcoporum auctoritati contra dispositionem Tridentini adversantur. Verumtamen siue ea B. Pij V. Bulla fuerit à Greg. XIII. revocata, siue exposita, Qq iij satis

tatis erit meo Lectori legere Barboſam ſeſſ. 24. de Ref. cap. 4. n. 21. 22. 23. qui ex Urban. VIII. & Greg. XV. ait, quod Regulares in ſuis Eccleſijs prædicare poſſint, petita, etſi non obtenta Episcoporum benedictione: non vero poſſint, non tantum non obtenta, ſed ea negata, ut vult Tridentinum. Sed Bulla Clementis X. hæc omnia decidit, etſi quæ omnino ſtandum; ait enim, Regulares, qui in ſui Ordinis Eccleſijs prædicare voluerint, reſeri ab Episcopo benedictionem petere; prædicare tamen poſſe, quamvis illam non obtinuerint. Quod ſi Episcopus benedictionem nedum non conceſſerit, ſed etiam contradixerit, nec in prædictis Eccleſijs licere Regularibus prædicare. Hæc Clementis X. nixus Urbano VIII. & Greg. XV. immo Tridentino, quod licet, ut ipſammet Sancta Synodus ſeſſ. 25. de Ref. cap. 21. ſubſectum quoad omnia a ſe delicta, & ſtatuta, ſit Sedi Apoſtolicæ, attamen Clementis X. ſe conformat ipſi Tridentino.

Ecce quam certum eadem tum definitiva tum legislativa poteſtate omnes Pontifices ſive præteritos, aut præſentes, ſive futuros gaudere, nec quidquam per verba de futuro a futuris Pontificibus detractum. Ecce etiam in manu Pontificum eſſe confirmare aut derogare privilegio, quod alter Papa aut Concilium conceſſit, aut negavit; immo quod idem conceſſit aut negavit, ut conſtat ex Clemente VIII. qui Decretum a ſe emanatum anno 1601. quo ſtatuebat, quod nullus ſecularis, aut Regularis intra Italiam, extra Romam, ſuorum privilegiorum vi, abſolveret a caſibus Bullæ Cœnæ; immo ab alijs caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, ſubſequenti anno 1602. die 26. Novembris moderatus fuit, explicando, ſuo illo anteriori Decreto unice vetari ne abſolvât a caſibus Cœnæ, & a caſibus reſervatis ab Episcopis, nec non a violatione immunitatis Eccleſiaſticæ, a violatione clauſuræ Monialium ad malum finem, a duello, a violentis manibus in Clericos immiſſis, a ſimoniâ reali ſcienter contracta, & a confidentiâ beneficiâ, adeo ut ab omnibus alijs Sedi Apoſtolicæ reſervatis, addo, exceptis novis caſibus a Papâ ſibi, præterquam in morte, reſervatis Regulares vi ſuorum privilegiorum abſolvere poſſint, ait Felix Poſteſt. tom. 1. n. 3473. qui deinde n. 3549. ſubdit catalogum excommunicationum ſoli Papæ reſervatarum præter caſus Cœnæ: quas inter eſt, *ſans aut recipiens aliquâ per modum pacti, & conditionis, ob ingreſſum Religionis.* Quæ excommunicatio, quæ in contemptu hodie ſit inter illos, qui Prælaturas ambiunt, Regulares, eo exterminando immoderate co-

piditatis motivo, ut Tyronum ingreſſum maſſupium proprium impingent, ulcèrando maior Tyronum numero Religionem opprimere, nemo eſt, qui non deporet.

Nono certum Episcoporum auctoritatem omni conatu tuendam, tanto magis, quod ex Jure Canonico meſt illis poteſtas augendi ipſas Canonum penas, excepta licta ſententiæ excommunicatione, cum edita edunt pro morum reformatione: & læpe accidit ut ipſi Episcopi in contradictionis ſignum ponantur dum improbis reſiſtunt: ideo eorum regimen dicitur laborioſum, quia a D. Chryſoſt. quem citat Barboſa de Cleroſtic. & poteſt. Episcoporum 2. gloſſ. 2. n. 16. ſol. vocatur *Abyſſus* errantium; & a S. Bern. ſerm. 12. in Cantica hortatur his verbis: *Fratres, revereamur Episcopos, ſed cavendum eorum labores, ſi labores penſemus, non aſſumamus honores.* Hæc Monacchi in Formul. pag. 366. n. 3. Simul tamen æquè cavendum, ne Superiores in legibus ſub mortali, & ſub cœſuris ferendis ſint faciles, juxta illud Chriſti D. Matth. 15. *Alligant onera gravia, & im-portabilia, & imponunt ea humeris hominum; digito autem ſuo nolunt ea movere.* Quare S. Thom. 1. 2. q. 107. art. 4. ait: *In quibus legibus humanis etiam Auguſtinus Epit. 119. c. 19. vult moderationem eſſe attendendam, ne converſatio Fidelium oneroſa reddatur.* Qui Religionem noſtram ſervilibus premunt oneribus, adeo ut tolerabilior ſit conditio Judæorum, qui legalibus ſarcinis, non humanis præſumptionibus ſubjiciuntur. Idem ait Scotus in 4. diſt. 19. q. 1. Litt. E. monens magnâ opus eſſe prudentiâ in excommunicationibus. *Frequens, inquit de tuo tempore eſt hujus gladij percuffio, qui tamen raro invenitur ab Apoſtolo extractus.* In omnibus Apoſtoliſ epistolis Pauli non invenies, quod excommunicant, niſi tribus vicibus, nempe, primâ ad Cor. 5. ad Galatas 1. & 1. ad Timotheum. Idem tradit Tridentinum ſeſſ. 25. de Reform. cap. 3. *Vi gladij Eccleſiaſticus magnâ cum circumſpectione evaginatur, ne contemnatur, & perniciem potius quam ſalutem inferat.*

Decimo certum, quod in præſenti materia magis habendi ſunt Theologi juniores, quam antiquiores, qui ante Alex. VII. ſerpare: cum enim plures ab Alex. VII. & ſeſſere: quæ Pontificibus damnata fuerint, & plura nova Pontificum Decreta prodierint, præcipue Clementis X. & Innocentij XII. quibus opiniones ab antiquis magni nominis Theologis aſſertis certo probabiliſſimis erunguntur, hinc in hæc materia de Contem-

tionum valore, & Confessariorum potestate, modernis, qui de hoc scribere, antiquis præferendis, atque adeo præ ceteris legendis. P.

P. Moy. in tertia editione, P. Cardenas, Felix Potestatis, P. de la Fuente in sua Theol. Reformatâ, P. Nogueira in Cruciatâ Luti-
 P. Card. tanâ, P. Mendo in tertia editione Lugdu-
 Felix. nenâ Cruciatâ Hispanâ, P. Bardi in eam-
 P. de la dem, Bruno Neuffer in Polyanthea, Lum-
 Fuente. bier in Dumnatas, M. Hozes in eadem, Joan.
 P. Nog. Antonius de Panormo in suo Seruicio Do-
 P. MEd. ctrinatum. Immo quò moderniores, eo, cæ-
 P. Bardi. teris paribus, hæc in materiâ meliores, ut
 Neuffer. notaverat P. Nogueir, d. 14. n. 13. Quia ve-
 Lumbi. ro de Theologis mentio est, prætere nolo
 Hozes. insignis Gersonis dictum tom. 1. tr. de Exam.
 Joan. doctrinâ p. 2. conf. 5. qui loquens de Theo-
 Anton. logis ait: Tolerabilius esset nullo habere, quam
 de Pa- tales pati: non partiales, non seductos, non fa-
 nor- mosos, non questuosos, aut invidiosos: non potesta-
 Gerson. ti seculari, non spirituali, plus quam veritati
 faventes. Hodie tamen conquiritur, quili-
 bet proplacito suo, aliqui, qui minus verita-
 ti favent, plus potestati.

N. Undecimò certum magnum inter Bullam
 62. Cruciatâ Hispanâ, & Lutiâ quoad
 P. Nog. facultatem absolviendi interesse discernimen,
 notat P. Nogueir, d. 15. sect. 6. nam in Luti-
 tanâ plures reservati in Bullâ Cœne casus
 excipiuntur, nempe primus, undecimus,
 duodecimus, decimustertius, decimusquar-
 tus, quos omnes non excipit Hispanâ. Luti-
 tanâ negat, ait P. Nogueir, d. 15. sect. 8. fa-
 cultatem comparandi aliam eodem anno, ut
 semel vi prioris Cruciatæ absolutus à reter-
 vatis in Bullâ Cœne, possit iterum eo anno
 à similibus casibus absolvi. At Hispanâ hoc
 permittit.

S E C T I O III.

Quid Confessores possint tam circa Sæculares,
 quam circa Regulares?

N. D. Latatissimam materiam, tot diversissi-
 63. mis, locorum, temporum, persona-
 rum, statuum, tam ex parte poenitentis, &
 Confessarij, quam ex parte approbantis, vel
 limitatæ, vel illimitatæ, & intermixtâ, non
 exiguo labore ad hæc duo capita reduci. Pri-
 mo, quid Confessarius, sive sæcularis, sive
 Regularis, valide possit circa sæculares au-
 diendos. Secundo, quid Confessarius, sive
 sæcularis, sive Regularis, valide possit cir-
 ca Regulares audiendos. Quia vero hujus
 absolutionis valorem antiqui colligunt ex
 privilegiis, alij ex Cruciatâ, ideo tum ea,
 tum hæc examinanda.

S. I. Duplex conclusio.

S U M M A R I U M.

Nullus Confessor nisi approbatus à Diocesano,
 ubi absolutus, potest vi privilegiorum, aut
 Cruciatæ absolvere valide sæculares, n. 64.
 Nullus quoque nisi approbatus à Prelato Regu-
 lari potest vi Cruciatæ absolvere Regulares
 valide, n. 65.

Quid potestas delegata, quid ordinaria? n. 66.
 Ordinarii conveniunt illis, qui Beneficio Parochia-
 li gaudent, ibid.

Ratio laxarum interpretationum fuit stare ver-
 bis, non sibi Tridentini, n. 68.

Egm. similis est tueri Episcopale jus, quoad sum-
 gregem reformandam, n. 69.

Sine approbatione Confessorum, Episcoporum in-
 tentionem obtineri nequit, ibid.

P. Prima: Nullus Confessor, sive sæcularis, N.
 sive Regularis, nisi sit à Diocesano lo- 64.
 ci, in quo confessiones audit, approbatus,
 potest, sive ex vi Cruciatæ, sive ex vi privi-
 legiorum, supra taxatâ ab Ordinarijs appro-
 bationis limitationem, sæculares valide ab-
 solveri.

Secunda: Nullus Confessor, sive Regu. N.
 laris, sive sæcularis, nisi à Prelato Regula- 65.
 ri eorum Religiosorum, quorum confessio-
 nes audit, approbatus sit, potest vi Cruciatæ,
 supra concessâ à Prelato limitationem, va-
 lide absolvere Regulares.

Loquor semper de Confessore absolvente N.
 ex potestate delegatâ, non ex ordinariâ, 66.
 seu quam quis ex officio suo habet: qui
 enim ex ordinariâ absolvent, quæ convenit
 illis, qui Beneficio curato gaudent, ut sunt
 Episcopi, Vicarij generales, Parochi, & re-
 spectivè ad sibi subiectos Prelati Regulares,
 hi omnes valide sibi subditos, absque novâ
 Diocesani approbatione, in sua Diocesi,
 aut Parochiâ absolvent.

Loquor quoque tum de sistâ privilegio- N.
 rum à Tridentino, Urban. VIII. Clem. X. & 67.
 Innoc. XII. revocatorum reviviscentiâ, tum
 de toties explosâ ab iisdem Pontificibus
 Cruciatæ facultate, absolviendi ab omni pec-
 cato omnes, qui eâ Cruciatâ utuntur: etsi
 Confessor nec in ordine ad sæculares sit ab
 Episcopo Diocesano, nec in ordine ad Re-
 gulares sit ab horum Prelato approbatus.

Porro præcipua ratio, quâ aliqui, & N.
 quidem non pauci, ducti sunt, ad docen- 68.
 dum exoticas opiniones à Pontificibus con-
 fixas est, quòd Tridentinum unice requirat
 Episcopi approbationem; ergo, inquebant,
 alicubi